

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проєкту проекту Закону України
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»

Картка проєкту

Розробник проекту Закону: Міністерство фінансів України	Мета проекту Закону – врегулювання питань, пов'язаних із підготовкою проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», удосконалення бюджетних процедур та актуалізація деяких норм Бюджетного кодексу України.	Проект Закону надіслано відповідно до §37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
---	--	--

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (далі – проєкт Закону) Національне агентство встановило корупціогенні фактори, які зумовлюють потребу в його доопрацюванні, зокрема:

- 1) надмірна дискреція головного розпорядника бюджетних коштів при визначенні єдиного одержувача коштів;
- 2) невизначеність механізму формування переліку суб'єктів господарювання в цілях списання заборгованості таких суб'єктів перед державою.

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Неналежне визначення компетенції органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, повноважень осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

1.1. Положення ч. 7 ст. 20 Бюджетного кодексу України (далі – БКУ) регламентують вимоги до змісту порядку використання бюджетних коштів – нормативно-правового акта, який розробляється головним розпорядником бюджетних коштів для визначення механізму їх використання.

Чинна редакція статті передбачає, що такий нормативно-правовий акт має, серед іншого, визначати відповідального виконавця бюджетної програми, а також регламентувати підстави та/або критерії залучення одержувачів бюджетних коштів до виконання бюджетної програми.

Проектом Закону доповнити ч. 7 ст. 20 БКУ конструкцією «або конкретних одержувачів бюджетних коштів, якщо завдання, визначені бюджетною програмою, можуть бути виконані виключно ними», що дозволить розпоряднику напряду визначати одержувача коштів, що створює умови для упередженого та непрозорого розподілу ресурсів держави.

Так, згідно з визначенням, закріпленим у ст. 1 БКУ, одержувач бюджетних коштів – суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету.

Положення ч. 6 ст. 22 БКУ зобов'язують розпорядника бюджетних коштів при визначенні одержувача керуватися критеріями, що встановлюються Кабінетом

Міністрів України з урахуванням напрямів, досвіду і результатів діяльності, фінансово-економічного обґрунтування виконання заходів бюджетної програми та застосування договірних умов.

Відповідні критерії детально регламентовані у п. 9 *Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ*, затверженому Постановою Кабінету Міністрів України № 228 від 28.02.2002.

Такими критеріями, зокрема, є:

досвід роботи за відповідним профілем не менше двох років та наявність відповідної кваліфікації з урахуванням напряму чи заходу бюджетної програми;

виробничий потенціал і показники виробничої діяльності, науково-технічної бази (у разі потреби);

наявність бездефіцитного фінансового плану на поточний рік, фінансово-економічного розрахунку (обґрунтування) здійснення заходів бюджетної програми;

незбиткова діяльність одержувача за останні два роки, відсутність простроченої заборгованості за наданими банками кредитами;

співвідношення вартості робіт, послуг та їх якості;

застосування договірних умов.

На противагу зазначеному, запропоноване проектом Закону регулювання передбачає надмірний рівень дискреції у діяльності розпорядника бюджетних коштів, що полягає у визначенні одержувача коштів, керуючись єдиним оціночним критерієм – «якщо завдання, визначені бюджетною програмою, можуть бути виконані виключно ними».

Зі змісту запропонованої конструкції норми неможливо встановити, якими критеріями має керуватися головний розпорядник, оцінюючи те, наскільки завдання бюджетної програми можуть бути виконані одним одержувачем.

Враховуючи викладене, ця норма у разі її прийняття створить умови для реалізації корупційних ризиків та унеможливить дотримання принципу справедливості і неупередженості розбудови бюджетної системи України.

Рекомендації НАЗК:

виключити запропоновані зміни до ч. 7 ст. 20 БКУ.

1.2. Проектом Закону пропонується унормувати питання списання заборгованості суб'єктів господарювання перед державою (Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою) за кредитами (позиками), залученими державою (Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою) або під державні (місцеві) гарантії, шляхом надання повноважень Кабінетові Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету та місцевим радам визначати перелік суб'єктів господарювання із зазначенням обсягів списання такої заборгованості (зміни до ч. 14 ст. 17 БКУ).

При цьому, супровідні до проекту Закону документи не містять аргументів щодо ефективності та доцільності унормування порядку прийняття рішення саме на рівні нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України.

Також у проекті Закону відсутні положення, які дозволяють однозначно встановити механізм та спосіб формування переліку суб'єктів господарювання в цілях списання їхньої заборгованості перед державою.

Як наслідок, невизначений механізм правового регулювання окремих процедур не може гарантувати передбачуваність правозастосування, а також не дозволяє встановити прозорість запропонованого механізму списання простроченої заборгованості відповідних позичальників перед державою.

Рекомендації НАЗК:

виключити запропоновані зміни до ч. 14 ст. 17 БКУ або визначити механізм формування переліку суб'єктів господарювання, який затверджуватиме Кабінет Міністрів України, в цілях списання заборгованості таких суб'єктів господарювання перед державою.

Висновок:

проект Закону містить корупціогенні фактори та потребує доопрацювання з урахуванням наведених рекомендацій.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ